

A FEHÉR ELEFÁNT FORMÁJÚ HEGYEK

Az Ebro völgyének túlsó oldalán hosszú, fehér hegyek emelkedtek. Ezen az oldalon nem volt se fa, se árnyék, a vasútállomás két sín pár közt, a napon sütkérezett. Szorosan az állomás tövében az épület vetett egy kis meleg árnyékot, a sötét nyitott ajtajában pedig bambuszból fűzött gyöngyfűggöny lógott, a legyek ellen. Az amerikai fiatalember és a lány, aki vele volt, kint ült az árnyékban egy asztalnál. Rekkenő hőség volt, Barcelonából várták az expresszt, negyven perc múlva kell megérkeznie. Két percre áll meg ezen az állomáson, aztán megy tovább Madridba.

– Mit igyunk? – kérdezte a lány. Levette a kalapját, és letette az asztalra.

– Kutya meleg van – mondta a férfi.

– Igyunk sört.

– Dos cervezas – szólt be a férfi a függönyön.

– Két nagy pohár? – kérdezte az asszony az ajtóból.

– Igen. Két nagy pohár.

Az asszony kihozott két pohár sört és két nemezlapot. Letette az asztalra a nemezlapokat és a söröket, s megnézte a férfit és a lányt.

A lány a hegyeket nézte. Fehéren csillogtak a napfényben, a vidék pedig barna volt és poros.

– Olyanok, mint a fehér elefántok – mondta a lány.

– Én még nem láttam fehér elefántot – mondta a férfi, s kiitta a sörét.

– Persze, nem láthattál.

– Miért ne láthattam volna? – mondta a férfi. – Az még nem bizonyít semmit, ha te kijelented, hogy nem láthattam. Miért ne láthattam volna?

A lány a bambuszfűggönnyt nézte.

– Valami felírást festettek rá – mondta. – Mit jelent?

– Anis del Toro. Egy ital neve.

– Ne próbáljuk meg?

A férfi beszólt a függönyön:

– Hello.

Az asszony kijött az ivóból.

– Négy reále – mondta.

– Két Anis del Torót kérünk.

– Szódával?

– Szódával akarod?

– Nem tudom – mondta a lány. – Szódával jobb?

– Egész jó.

– Szódával kérik? – kérdezte az asszony.

– Igen, szódával.

– Édesgyökérize van – mondta a lány, és letette a poharat az asztalra.

– Mindennel így jár az ember.

– Igen – mondta a lány. – Mindennek édesgyökérize van. Főként az olyasminek, amire már régóta vágyott az ember, mint például az abszintnak.

– Ugyan, hagyd ezt abba.

– Te kezdted el – mondta a lány. – Én jókedvű voltam. És remekül éreztem magam.

– Jó, hát próbáljuk meg remekül érezni magunkat.

– Kérlek. Én azon voltam. Éppen azt mondtam, hogy ezek a hegyek fehér elefánthoz hasonlítanak. Ez nem volt vidám dolog?

– De az volt.

– És ki akartam próbálni ezt az új italt is. Egyebet nem csinálunk soha, igaz? Megnézünk mindenfélét, és új italokat próbálunk.

– Körülbelül.

A lány a hegyvonulatok felé nézett.

– Szép hegyek – mondta. – Tulajdonképpen nem is hasonlítanak fehér elefánthoz. Csak úgy értettem, hogy a fák közt mintha olyan lenne a bőrük színe.

– Igyunk még valamit?

– Jó.

A meleg szél a bambuszfüggöny szálait hozzáverte az asztalukhoz.

– A sör jó hideg volt – mondta a férfi.

– Finom – mondta a lány.

– Igazán örült egyszerű kis műtét az egész, Jig – mondta a férfi. – Voltaképpen nem is operáció.

A lány a földet nézte az asztal lábánál.

– Tudom előre, hogy fel sem veszed majd, Jig. Igazán semmiség az egész. Csak éppen megnyitják.

A lány nem szólt semmit.

– Veled megyek, és ott maradok veled végig. Csak megnyitják, s aztán megy minden magától.

– És aztán, utána mit csinálunk majd?

– Utána megint minden jó lesz. Ahogy azelőtt volt.

– Miért gondolod?

– Mert semmi más bajunk nincs. Csak ez az egy dolog keserítette el az életünket.

A lány a bambuszfüggöny felé nézett, kinyújtotta kezét, és megfogott két szálat a gyöngyfüzérékből.

– És azt hiszed, hogy minden rendbe jön, és boldogok leszünk?

– Biztosan tudom. Ne félj, Jig. Ismertem másokat is, akik átestek rajta.

– Én is – mondta a lány.

– És utána csuda boldogok voltak mind.

– Hát ha nem akarod – mondta a férfi –, akkor ne csináld. Én nem beszéllek rá, ha nem akarod. De tudom, hogy milyen semmiség az egész.

– És te igazán ezt akarod?

– Ezt tartom a legokosabbnak: De semmiképpen sem akarlak rávenni, ha te nem látod jónak.

– De ha megcsinálom, akkor jókedvű leszel, és minden úgy lesz megint, mint azelőtt, és szeretsz majd?

– Most is szeretlek. Tudod jól, hogy szeretlek.

– Tudom. De ha megcsinálom, akkor megint tetszik majd neked, ha olyasmit mondok, hogy fehér elefánthoz hasonlít valami, és örülsz majd neki?

– Nagyon, nagyon. Most is nagyon örülök neki, csak nem bírok erre figyelni. Tudod, hogy milyen leszek, ha bánt valami.

– Ha megcsinálom, akkor nem fogsz többet bánkódni?

– Emiatt nem fogok bánkódni, mert semmi az egész.

– Akkor megcsinálom. Mert az nem érdekel, hogy velem mi lesz.

– Hogy érted ezt?

– Magammal nem törődöm.

– De én törődöm veled.

– Ó, persze. De én nem törődöm magammal. Megcsinálom, és aztán minden nagyszerű lesz.

– Én nem kívánom tőled, hogy megtegyed, ha így fogod fel.

A lány felállt, és az állomás széléig sétált. A síneken túl, a másik oldalon gabonaföldek voltak, az Ebro partját pedig fák szegélyezték. Messze, a folyón túl, nagy hegyek látszottak. A szántóföldeken egy felhő árnyéka vonult végig, s a lány meglátta a fák közt a folyó vizét.

– Pedig a miénk lehetett volna mindez – mondta. – Minden a miénk lehetett volna, és mi napról napra egyre jobban elrontjuk.

– Mit mondsz?

– Azt mondtam, hogy minden a miénk lehetett volna.

– Hát a miénk is lehet minden.

– Nem, nem lehet.

– Miénk az egész világ.

– Nem, nem a miénk.

– Bárhová elmehetünk a világon.

– Nem, nem mehetünk. Már nem a miénk.

– De a miénk.

– Nem a miénk. Ha egyszer elvették az embertől, nem kapja vissza soha többé.

– De nem vették el tőlünk.

– Jó, majd meglátjuk.

– Gyere vissza az árnyékba – mondta a fiatalember. – Nem szabad így gondolkoznod.

– Nem gondolkozom – mondta a lány. – Csak tudom.

– Én nem kényszerítlek, ha te nem akarsz...

– Azzal sem érek semmit – mondta a lány. – Tudom. Ne igyunk még egy pohár sört?

– Ihatunk. De meg kell értened, hogy...

– Megértem – mondta a lány. – Most már ne beszéljünk többet, jó?

Visszaültek az asztalhoz. A lány a hegyeket nézte a völgy tulsó, kopár oldalán, a férfi pedig hol a lányt nézte, hol az asztalt.

– Értsd meg – mondta –, én nem kívánom tőled, hogy megtegyed, ha nem akarsz. Szívesen vállalom az egészséget, legyen meg, ha neked olyan sokat számít.

– S neked nem számít semmit? Meg tudnánk lenni valahogyan.

– Persze hogy számít. De nekem senki nem kell rajtad kívül. Nekem senki más nem kell. És tudom, hogy semmiség az egész.

– Ó igen, te tudod, hogy semmiség az egész.

– Rendben van, de hiába beszélsz így, én mégis tudom.

– Nem tennél meg valamit a kedvemért?

– Mindent megteszek a kedvedért.

– Nem hagynád abba a beszélgetést, ha kérlek, kérlek, kérlek, nagyon szépen kérlek?

A férfi nem felelt, csak a poggyászukat nézte. Az állomás falánál állt a két táska, és rájuk volt ragasztva valamennyi szálloda címkéje, ahol csak megháltak.

– De hát én nem kényszerítlek – mondta. – Bánom is én az egészséget.

– Mindjárt sikítok – mondta a lány.

Az asszony kijött a függöny mögül, és letett eléjük két pohár sört a nedves nemezlapokra.

– Öt perc múlva itt a vonat – mondta.

– Mit mondott? – kérdezte a lány.

– Azt mondja, öt perc múlva itt a vonat.

A lány vidáman rámosolygott az asszonyra köszönetképpen.

– Jó lesz, ha átviszem a táskákat az állomás másik oldalára – mondta a férfi. A lány rámosolygott.

– Vidd. Azután gyere vissza, és kiisszuk a sört.

A férfi megfogta a két nehéz bőröndöt, s átcipelte a másik sínpárhoz, megkerülve az állomásépületet. Végignézett a síneken, de a vonat még sehol sem látszott. A sötétben keresztül jött vissza. Bent az utasok iszogattak, akik a vonatot várták. Megivott egy ánizst a söntésasztalnál, és nézte az embereket. Feltehetően valamennyien a vonatot várták. A bambuszfüggönyön át ment ki. A lány az asztalnál ült, és mosolygott rá.

– Jobban érzed magad? – kérdezte a férfi.

– Remekül érzem magam – mondta a lány. – Nincs semmi bajom. Remekül érzem magam.

Ottlik Géza fordítása